

Et hjem fyldt med mærkelige mønstre og minder

Udstillingen "Just like Home" i GL STRAND er en suverænt foruroligende installation af Julie Nord

kunst

★★★★★

Julie Nord: Just like Home.
Installation. GL STRAND, København. Katalog med bidrag af Gitte Ørskov, Lone Hørslev, Mette Rosenkilde og Jakob Vengberg Sevel. 160 sider, illustreret. Aalborg og København 2014. Åben til den 31. august.

Julie Nords (født 1970) første store særudstilling i 2003 på ARoS bar titlen "From Wonderland with Love" og rummede både sprogligt og visuelt klare referencer til Lewis Carrolls victorianske eventyr "Alice in Wonderland" fra 1865.

Kunstneren var – og er – in-tenst optaget af den uskyld, man i romantikken forbandt barndommen med, og som jo viste sig at være en illusion. Det vidste Lewis Carroll, og det vidste H.C. Andersen allerede godt. Der er en fatalitet til stede hos begge forfattere, der er ikke så lidt gruppevækkende.

Det var også, hvad Julie Nords udstilling om eventyrlandet dengang handlede om. Dette at tingene ikke er, hvad de giver sig ud for at være, barndommen og dens billeder inklusive.

Der lurer farer, når Alice færdes i eventyrlandet, eller når den lille Kay tager bolig i snedronningens slot af is og får en troldsplint i øjet. Pludselig vender det velkendte vrangen ud, og alting bliver i en vis forstand forkert. Det spejl af paradisk klarhed, som barnet kikker ind i, forvrænges af forstanden. Det var præcis, hvad der kendetegnede Julie Nords sirligt udførte tuschtegninger og akvareller fra barndommens land og eventyrets verden. De blev invaderet af forstanden og forvrænget af bevidstheden.

Kunstneren ønskede i 2003, at udstillingens publikum skulle gøre denne bevægelse med. Udstillingen var installeret i et rum med et tykt hvidt gulvtæppe og hvide puffer til at sidde på. Og selvom man som beskuer blev forsynet med overtræksko, var der netop tale om en invadering. Uskylden blev smudset til, barndommens

uberørte renhed besmittet og besudlet af et voksent blik og en færd i et rum, der aldrig kunne holdes helt rent. Vi vil så gerne lade barndommen være barndom, men vi forgriber os på den. Den hvide luv får sin mørke patina.

Her i 2014 har Julie Nord sat fokus på, hvad barndommen og uskylden er indlejret i. Nemlig familien og hjemmet. Hendes seneste udstilling bærer titlen "Just like Home" og fremstår som en totalinstallation og iscenesættelse af forestillingen om et hjem, konkret, billedligt – og sindbilledligt.

Efter at have været vist på Kunsten i Aalborg kan Julie Nords installation nu ses på GL STRAND, hvor den passer fortrinligt. Som arkitektur og interiør er ejendommen på Gammel Strand indbegrebet af borgerlig højkultur med historiske linjer direkte til romantikkens København.

Men Julie Nord ville ikke være Julie Nord, hvis hun ikke forsøgte at inficere dette formfuldende silhuetklip med sarte skygebilleder fra gulddalderens borgerlige interiør.

Kunstneren lader nye ureglerlige skygger vokse frem i krogene af de rum, hun har bygget op som et hjem i hjemmet på GL STRAND.

En mærkelig artificial kulis-searkitektur, der signalerer, at dette er nok et hjem, men ikke et rigtig hjem. Det er snarere en forestilling om hjemmet, både konkret og mentalt.

Hjemmet er jo overhovedet den vigtigste identitetsskabende faktor for mennesket i den vestlige verden. Føler vi os hjemme, har vi det godt, og med en ikke ringe grad af besværgelse gør vi alt for at føle os hjemme.

Indretter os hyggeligt og pænt og skaber dermed omgivelser, der samtidig er indgivelse: af lykke, harmoni og skønhed.

Her kan vi leve, her kan vi vokse, her kan vi blive til som os selv og med hinanden. Vi forsøger at holde denne flygtige forestilling fast i familiefotografier og portrætter. Et vidnesbyrd om, hvad der har været og gerne stadig skulle

▲ Der er noget sjælløst over Julie Nords tegnede ansigter, der nogle steder er visket bort og forsvundet i et sort mørke eller i en hvid intethed, andre steder afbildes ansigter sort distanceret og depersonaliseret med tomme øjne. Det er både smukt og skræmmende – som her på værket "Siblings" (2013). – Julie Nord, Siblings, 2013, Courtesy NyCarlsbergfondet.

være, flettet sammen med hjertegarn – en familie.

Julie Nord syr i stedet med nervetråde, og hendes hjemmegerorte tapeter i rummene ligner kun tilsyneladende William Morris og velberget hjemlig *interior decoration* anno dazumal.

Ud af tapeternes blomster-ranker og myldrende mønstre af feminin sødme med sæler og pigeansigter dukker kødædende planter og grinende kranier, troldre og rovdyr. Alice er stadig i eventyrland her i 2014, og forholdene er ikke blevet bedre. Installationen består af fem rum: entre, gang, spisestue, børneværel-

se og et udefinerligt rum bag et forhæng.

Installationen er, som kuratoren Gitte Ørskov bemærker i kataloget, som et "forvokset dukkehus", hvor der ikke alene hænger portrætter på væggene, men også står møbler i stuen, enkelte vælde, og som en nogen i hast havde forladt åstedet. Det hele svøbt ind i et lydfuldt af stilstand og trivialitet: et tikende standur, en summende flue og knive og gaffer mod porcelæn.

I en forlæggelig koncis og klar lille introduktionsfilm forklarer Julie Nord om sine intenti-

oner med værket om hjemmet eller det, der ligner.

"Just like Home" er en undersøgelse af, hvad der gør hjemmet identitetsskabende – og identitetsødelæggende. En kunstnerisk analyse af, hvordan vi præges under vor opvækst.

Familiebillederne på væg-gene mimer de historiske aneportrætter fra romantikken, men også 1970'ernes familiebilleder fra dengang, kunstneren selv var lille og fik sin bevidsthed formet og sit sind præget. Men det er kunstnerens pointe med installationen, at man ikke bare skal se på billederne, men

træde ind i selve værket, der er skabt for at forstærke billedernes udsagn. Den rumlige iscenesættelse skaber resonans om de enkelte portrætter.

Identiteten af de enkelte mennesker i Julie Nords detaljerede tegninger og akvareller er ikke til at udrede. Nogle steder er ansigtet visket bort og forsvundet i et sort mørke eller i en hvid intethed, andre steder afbildes ansigter særlt distanceret og depersonaliseret med tomme øjne.

Der er noget sjælløst over hendes ansigter. Det er både smukt og skræmmende; til-

egnelsen af hendes værk vækker ubehag og fremmedfølelse, man føler sig ikke hjemme, men udsat og ønsker ikke selv at være en del af familien. "Det hjemlige" er med salig Sigmund Freud og så "det hemmelige" og "det uhyggelige", *das Unheimliche*.

Men kunstnerens dekorative sans er konstant nærværende, ikke mindst fordi hun som andre danske samtids-kunstnere – Jesper Christiansen og Tal R eksempelvis – er fascineret af mønstret og ornamentet.

Disse abstrakte elementer forlener hendes figurative

Det er i sammenstødet mellem form og abstraktion, sort streg og felter af farve, at Julie Nord bliver kunstner.

kunst med en livfuld uforudsigelighed og en tegneserielignende æstetik. Man kan sige, at det er i sammenstødet mellem form og abstraktion, sort streg og felter af farve, at Julie Nord bliver kunstner.

Julie Nord er oprindeligt, som en del andre på den internationale kunsts scene, inspireret af den psykisk særegne amerikanske kunstner og forfatter Henry Darger (1892-1973), som i dybeste isolation skabte et stærkt foruroligende eventyrunivers af seriel karakter. Her befolkede interiører og landskaber af flokke af børn i en meget alvorlig leg. Børnenes, ja barnets, udsathed blev understreget af Henry Darger ved konstant at udsætte deres uskyldige færd for livstruende farer og lemlæstende udfordringer.

Henry Darger er posthumt blevet repræsentant for den genre, som kaldes "Outsider Art". Ser man på Julie Nord og hendes aktuelle installation af hjemlig (u)hygge, kunne den måske snarere kaldes for "Insider Art".

HENRIK WIVEL
kultur@k.dk

Den endeløse ørkenvandring

"Tracks" er en fascinerende australsk film om en ung kvindes 2700 kilometer lange vandring alene gennem den australske ørken

film

★★★★★

Tracks.
Instruktør: John Curran, Australien, 2013. Bliver nu vist i biografier over hele landet

"Det er en latterlig plan," siger en dromedaropdrætter til den unge kvinde Robyn Davidson, da hun fortæller

ham, hvad hun har i sinde. En farmer siger: "Den pige er søt!". Og man forstår dem godt.

Det er en underlig idé, den pige har fået. Hun vil gå fra Alice Springs inde midt i Australien ud til Det Indiske Ocean i den vestlige del af landet gennem det mest øde ørkenområde. Hun vil gå den alene med fire dromedarer og en sort labrador! Og hun gjorde det.

I 1977 vandrede hun den enormt lange strækning. Turen blev i sin tid sponsoreret

af bladet National Geographic, der betingede sig, at en fotograf tre-fire gange mødte hende på aftalte steder for at dokumentere dele af turen.

Filmen er ikke actionspændende, men fascinerende med sine nøgterne smukke billeder og sin ukuelige og gådefulde hovedperson, der har en jernvilje. Hun spilles mesterligt af den australske Mia Wasikowska. Hun kan den stille kunst at tale med andet end munden!

Hvorfor foretager hun den farlige vandring? Er det ven-

tyr? Det siger hun selv nej til. Den evige søgen efter be-rømmelse? Nej, hun er blot for medielyst.

De journalister, som til sidst ligger på lur for at få deres historie, afskyr hun, og hun gør alt for at undgå dem.

Filmen giver ikke et klart svar på, hvorfor hun bogstaveligt talt vil gå så langt. Hun siger selv i begyndelsen af filmen: "Nogen hører hjemme alle steder. Andre ingen steder. Jeg hører til de sidste. Jeg søgte ørkenens renhed

efter at være blevet træt af bylivet. Vandringen er lige så meget en indre vandring efter dette at høre hjemme et sted. Det er kun at hoppe ud i det og bede," siger hun.

Dermed bliver filmen på sin egen måde et opgør med vores modernitet, hvor det hele tiden drejer sig om at være på, være berømt, sætte sig mål og opfylde dem. Det er ikke drivkraften for Robyn.

Hendes far krydsede Kalahari-ørkenen i Afrika i 1935. I glimt ser vi tilbage på hendes barndom, der ændrede sig

radikalt, da hendes mor hængte sig, og hun i hvert fald for en tid blev adskilt fra faderen.

Psykologisk kan man godt forstå, at hun må gøre noget tilsvarende faderens handling, men psykologien kan ikke give hele forklaringen.

"Jeg vil bare vise, at et almindeligt menneske kan gøre det."

Vi er ikke styret af den fornuft, vi i disse år tilbeder, og der er ikke altid svar på vores "hvorfor?". Tilværelsen er

større end vores ubændige trang til at styre og forklare. Under sin vandring møder Robyn nogle aboriginere, altså den australske urbefolkning. Uden deres hjælp var turen uigenneførlig.

Hun møder også et ældre hvidt landmandspar, der lever helt ude i ingenmands-land.

Deres enkle liv og ægte næstekærlighed bliver et billede på det, Robyn søger. Her har hun hjemme.

Man ser dem sidde om aftenen og spille kriblekryds.

Den fortabte datter er kommet hjem.

Smuk er scenen, hvor den hvide landmandskone nænsomt vasker Robyns hår, mens hun sidder i badekarret. Filmen hedder "Tracks" – spor – er det her blandt andet sporet af det egentlige liv? Robyn når havet, og livet har sat sig spor i hende.

SØREN HERMANSEN
kultur@k.dk

Stillinger

Følgende ledige stillinger kan du læse mere om på www.k.dk/job

Stillingsbetegnelse	Arbejdsgiver	I avisen 1. gang	Ansøgningsfrist
Telemarkingsælger	Kristeligt Dagblad	25. juli	8. august 2014
Administrationschef (genopslag)	Caritas Danmark	4. juli	11. august 2014
Bogholder	Caritas Danmark	4. juli	11. august 2014
Sognepræst	Hans Egedes Kirke	25. juli	11. august 2014
Præst	Egeris Menighedsråd	25. juli	15. august 2014
Formidler og netværker	Danmission	25. juli	15. august 2014
Leder	Kirkens Korshær	1. august	28. august 2014
Dialogkonsulent til Zanzibar	Danmission	8. august	1. september 2014

www.k.dk/job

Teater slår fodbold i Storbritannien

**BJARNER NØRUM
SKRIVER FRA STORBRITANNIEN**
norum@k.dk

Når man læser andre aviser og ser tv-programmer, så vil det være nærliggende at tro, at fodbold er den dominerende fritidsaktivitet for briterne.

Men appetitten efter kultur er højere end trangen til at se sport. Teatrene i London alene har et større publikum end samtlige fodboldklubber i den fornemste engelske række, Premier League.

Londons West End er kendt som "Theatreland", hvor såvel musicals som traditionel teater trækker publikum til fra nær og fjern. De 241 professionelle teatre i hovedstaden har et publikum på 22

millioner, mens 14 millioner fans årligt er til fodbold i Premier League.

Men det er museerne, der tiltrækker de fleste besøgende med 54 millioner gæster, mens 16 millioner var til koncerter og musikfestivaler.

Tendensen er den samme i Danmark, omend dansk teater ikke i samme grad tiltrækker udenlandske turister.

De seneste opgørelser fra Danmarks Statistik viser, at de danske museer i 2013 havde samlet 13,4 millioner besøgende.

Sæsonen før var der næsten 3,4 millioner tilskuere til sportsbegivenheder, og 1,4 millioner var til kampe i Superligaen i fodbold. I sæso-

nen 2012/13 solgte de danske teatre 2,9 millioner billetter.

Sjovt nok er det den samme udstilling, som topper i såvel Danmark som Storbritannien – nemlig den roste vikingeduststilling, som efter at have været vist på Nationalmuseet i København er rejst videre til British Museum i London.

Bernard Donoghue, direktør for sammenslutningen af de 57 største britiske turistattraktioner, vurderer, at særligt museerne har nydt godt af store populære udstillinger, men også af den økonomiske krise.

"Hver gang vi ser en nedtur i økonomien, hvor fremtiden ser usikker ud, så søger folk tilbage til fortiden efter tryk-

hed og stabilitet," forklarer han til avisen The Times.

Han peger videre på, at der er en vækst i antallet af forældre, der vil give deres børn en oplevelse, som ikke involverer en skærm eller en spillekonsol.

Samme argument bruger Neil Darlison, som har ansvaret for teatre i det engelske kulturråd, Arts Council England.

"I stigende grad finder teatrene måder at invitere publikum ind i forestillingen på en måde, som ikke er så passiv, som det var engang. Der er en interaktion, som du ikke kan få fra en skærm," forklarer Neil Darlison, som samtidig medfører, at det kan være dyrt at gå i teatret.